

« zurück blättern vor »

SZPIC II subst. m., ab 1805; auch *spitz*, *szpzc*. **1)** ‘Hund mit langem, dichtem Fell und buschigem, nach oben gebogenem Schwanz’ – ‘pies o długiej, gęstej sierści i puszystym, zawiniętym do góry ogonie’: 1805 GWar 16, Nowo *Dnia 28 Grudnia zginęła Suczka szpica*. o 1805 GWar 504, Nowo *Zginął na dniu wczorayszym po południu w Saskim ogrodzie Spitz [...]*, *biały, bardzo mały*. o 1865 DP 77 4, Nowo *2 tal. nagrody dla osoby, która mi przyprowadzi lub wskaże pobyt terażniejszy mojej białej suczki (gat. szpyców)*. o †1879 Wójc., Sw *Nagle S[[zpic]] z kolan zeskoczył i zaczął ujadać*. o 1947 Wiedza 489 s.17, DOR *Równie dobrym stróżem obok poczciwych kundli wiejskich jest silny, wielki dog oraz mały szpic*. o 1956 Wiech Śmiej I 167, DOR *Na targowisku tłoczyły się obok siebie piękne szpice, zgrabne foksy, oryginalne w swej brzydocie buldogi, dobermany*. – SWIL, Sw, DOR. **2)** ‘junger Stutzer, Grünschnabel, Milchbart, Rotzbengel’ – ‘fircyk, chłystek, gołowaś, młody elegancik, smarkacz’: [hapax] 1909 Kolce nr 30 s.11, WIECZ *Na śmierć zapomniła o rychłej wizycie tego młodego “szpica”, co miał jej przynieść kolczyki*. – nur Sw (przen.). **3)** ‘frisch freigesprochener Geselle’ – ‘czeladnik świeżo po egzaminie czeladniczym’: Sw (przen.). o **Var:** *spitz* subst. m., [hapax] 1805 GWar 504, Nowo; *szpic* subst. m., 1805 GWar 16, Nowo – SWIL, Sw, DOR; *szpzc* subst. m., [hapax] 1865 DP 77 4, Nowo. o **Etym:** nhd. *Spitz* subst. m., ‘Hundeart mit spitzer Schnauze und spitzen Ohren’, GRI, nur für Inh. 1. o **Konk:** *chłystek* subst. m., bel. seit ca.1610, L, zuerst geb. L, nur für Inh. 2; *fircyk* subst. m., bel. seit 1778, L, zuerst geb. L, nur für Inh. 2; *gołowaś* subst. m., bel. seit 1564, MĄCZ, zuerst geb. MĄCZ, nur für Inh. 2. o **Der:** *szpicek* subst. m., ‘kleiner Spitz’, 1805 GWar 962, Nowo, zuerst geb. Sw, nur für Inh. 1. ♦ Die Inhalte 2 und 3 hängen wohl zusammen und können eine metaphorische Übertragung von Inhalt 1 sein. Jedoch ist das Tertium comparationis unklar (die Eleganz oder die Frechheit des kleinen Hundes?).

« zurück blättern vor »